

Βρυξέλλες, 17 Οκτωβρίου 2018
(OR. en)

13265/18

FRONT 339
FAUXDOC 94
COSI 224
SIRIS 138
COMIX 567

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	16 Οκτωβρίου 2018
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2018) 696 final
Θέμα:	ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ σχετικά με την υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής απάντησης στην απάτη σχετικά με τα ταξιδιωτικά έγγραφα

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2018) 696 final.

σνημμ.: COM(2018) 696 final

Βρυξέλλες, 16.10.2018
COM(2018) 696 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**σχετικά με την υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής
απάντησης στην απάτη σχετικά με τα ταξιδιωτικά έγγραφα**

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 8 Δεκεμβρίου 2016 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με ένα σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής απάντησης στην απάτη σχετικά με τα ταξιδιωτικά έγγραφα με στόχο τη βελτίωση της συνολικής ασφάλειας των ταξιδιωτικών εγγράφων που εκδίδονται στην ΕΕ (εφεξής «σχέδιο δράσης»¹). Το σχέδιο δράσης είχε ως αντικείμενο το ολοένα και πιο σημαντικό πρόβλημα της απάτης σχετικά με τα ταξιδιωτικά έγγραφα, το οποίο απέκτησε μεγαλύτερη βαρύτητα στο πλαίσιο των τρομοκρατικών επιθέσεων και των μεταναστευτικών ροών. Στο πλαίσιο αυτό, είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την ΕΕ, και κυρίως τα κράτη μέλη, να εντείνουν τις προσπάθειες ώστε να βελτιώσουν την ασφάλεια των ταξιδιωτικών εγγράφων, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στη βελτίωση της προστασίας των συνόρων και της διαχείρισης της μετανάστευσης, και να κινηθούν προς την κατεύθυνση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας.²

Το σχέδιο δράσης εξέτασε έννοιες και διαδικασίες για τη διαχείριση της ταυτότητας και προσδιόρισε δράσεις για τα κράτη μέλη, την Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προκειμένου να καλυφθούν ενδεχόμενα νομικά κενά.

Η παρούσα έκθεση παρέχει επισκόπηση των αποτελεσμάτων και της προόδου που έχει επιτευχθεί σε ορισμένους τομείς εργασιών και των συγκεκριμένων μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς ώστε να υλοποιήσουν τις δράσεις που περιγράφονται στο σχέδιο δράσης. Επιπλέον, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το σχέδιο δράσης εγκρίθηκαν στις 27 Μαρτίου³ και σχετικά με τη διαχείριση ταυτότητας στις 18 Δεκεμβρίου 2017⁴: στα συμπεράσματά του το Συμβούλιο καλούσε τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την ενίσχυση της ακεραιότητας των εθνικών συστημάτων ταυτοτήτων.

Η έκθεση ακολουθεί τη δομή του σχεδίου δράσης, αναφέροντας την πρόοδο που έχει συντελεστεί σε καθέναν από τους κύριους τομείς της υποδομής ταυτοτήτων: καταχώριση ταυτότητας, έκδοση εγγράφων, παραγωγή εγγράφων και έλεγχος εγγράφων.

II. ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Η καταχώριση ή το αποδεικτικό ταυτότητας αναφέρεται σε διαδικασίες που επιτρέπουν τον εντοπισμό, τη σύνδεση και την εξακρίβωση της ταυτότητας σε σχέση με έγγραφα «βάσης» (π.χ. πιστοποιητικό γεννήσεως), ώστε να διασφαλίζεται ότι η ταυτότητα του ατόμου είναι νόμιμη, αυθεντική και ζωντανή.

Οι διαδικασίες καταχώρισης, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 27ης Μαρτίου 2017 τονίζουν τη σημασία των ασφαλέστερων εγγράφων «βάσης» για την πρόληψη της απάτης όταν αυτά χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικό ταυτότητας, ενώ τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2017 τονίζουν τη σημασία της στήριξης προς τις κυριότερες τρίτες χώρες σχετικά με την εισαγωγή βιομετρικών αναγνωριστικών στοιχείων στα δημοτολόγια τους.

¹ COM(2016) 790 final.

² Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την Υλοποίηση του ευρωπαϊκού θεματολογίου για την ασφάλεια για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την οικοδόμηση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας, COM(2016) 230 final, 20.4.2016.

³ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής απάντησης στην απάτη σχετικά με τα ταξιδιωτικά έγγραφα - <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/03/27/jha-travel-document-fraud/>

⁴ Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη διαχείριση ταυτότητας — έγγραφο 15862/17 της 18ης Δεκεμβρίου 2017.

Η Επιτροπή διευκόλυνε τη συζήτηση για τη διαχείριση ταυτότητας και αξιολόγησε την κατάσταση στα κράτη μέλη, ιδίως με την υποβολή **ερωτηματολογίου** υπό τη μαλτέζικη προεδρία⁵ σχετικά με ζητήματα που αφορούν την καταχώριση ταυτότητας και τη διοργάνωση θεματικής συνεδρίασης για το ίδιο θέμα. Ειδικότερα το ερωτηματολόγιο αφορούσε τα έγγραφα «βάσης», τη λήψη βιομετρικών στοιχείων για τα δημοτολόγια, τις διαδικασίες αλλαγής ονόματος και άλλα ζητήματα περί την ταυτότητα. Η **αξιολόγηση** πραγματοποιήθηκε υπό εσθονική προεδρία⁶ και έδειξε ότι οι πρακτικές των κρατών μελών σε αυτόν τον τομέα αποκλίνουν. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να ανταλλάσσουν εθνικές πρακτικές και να αξιολογούν κατά πόσον οι διαδικασίες σε άλλα κράτη μέλη⁷ μπορούν να χρησιμεύσουν ως παραδείγματα για τη βελτίωση των εθνικών διαδικασιών, κυρίως όσον αφορά διαδικασίες για τη βελτίωση της ασφάλειας των εγγράφων «βάσης» και την καταχώριση της ταυτότητας των πολιτών (π.χ. ηλεκτρονική καταχώριση· καταχώριση ταυτότητας κατά την ενηλικίωση και λήψη βιομετρικών στοιχείων για τα δημοτολόγια).

Επιπλέον, η συνεδρίαση της θεματικής ομάδας εργασίας για τα πλαστά έγγραφα, στις 16 Νοεμβρίου 2017, ανέδειξε διάφορες οπτικές γωνίες ζητημάτων που αφορούν την καταχώριση ταυτότητας: από την παγκόσμια προσέγγιση του ΔΟΠΑ⁸ σχετικά με τα αποδεικτικά ταυτότητας έως την περιφερειακή προσέγγιση του ΟΑΣΕ⁹, όπως την παρουσίασε στη *Συλλογή ορθών πρακτικών για τη διαχείριση ταυτότητας* που ξεκίνησε στα τέλη Σεπτεμβρίου 2017. Περιέλαβε επίσης στοιχεία από τα κράτη μέλη σχετικά με τις εθνικές τους πρακτικές, καθώς και τα πορίσματα των έργων ORIGINS¹⁰ και ARIES¹¹.

Η Συλλογή του ΟΑΣΕ συγκεντρώνει και αξιολογεί στοιχεία από διάφορες πρακτικές καταχώρισης ταυτότητας στις χώρες του ΟΑΣΕ (που περιλαμβάνει όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ) και χρησιμεύει ως οδηγός για την οικοδόμηση ικανοτήτων. Συνολικά, οι αξιολογήσεις της ΕΕ και του ΟΑΣΕ είναι καίριας σημασίας για τα κράτη μέλη της ΕΕ προκειμένου να συγκρίνουν τα δικά τους συστήματα, να εντοπίσουν πιθανές αδυναμίες και να προβληματιστούν για τους τρόπους με τους οποίους οι διαφορετικές πρακτικές μπορούν να χρησιμεύσουν ως παραδείγματα για βελτιώσεις.

Στη συνέχεια, το **Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με τη διαχείριση της ταυτότητας** στις 18 Δεκεμβρίου 2017, με τα οποία δίνεται προτεραιότητα στη διαρκή συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών προς εναρμόνιση των πρακτικών και περαιτέρω βελτίωση της αξιοπιστίας των εθνικών συστημάτων ταυτοτήτων, και παράλληλα υπογραμμίζεται η ανάγκη για στέρεες και άρτιες υποδομές ταυτότητας για τον αποτελεσματικό περιορισμό των κινδύνων ασφαλείας.

Όσον αφορά τη **διεθνή διάσταση** του σχεδίου δράσης για την εισαγωγή βιομετρικών στοιχείων στα δημοτολόγια των βασικών τρίτων χωρών, η Επιτροπή δρομολόγησε διαλόγους με το Μάλι και τη Σενεγάλη, χώρες οι οποίες υλοποιούν ήδη έργα του Καταπιστευματικού Ταμείου της ΕΕ για τα ληξιαρχεία από τις αρχές του 2017. Άλλες συνεχιζόμενες δράσεις με κύριες χώρες εταίρους, με βάση τη συνεργασία και την τεχνική υποστήριξη, περιλαμβάνουν την Τυνησία, τον Νίγηρα και το Σουδάν. Οι χώρες που εκφράζουν ενδιαφέρον για ενδεχόμενα έργα στο τομέα των ληξιαρχείων μπορούν επίσης να επωφεληθούν από την παρεχόμενη τεχνική στήριξη ανάλογα με τα διαθέσιμα κονδύλια και τις προτεραιότητες που καθορίζονται σε σχέση με νέες επιλέξιμες χώρες.

⁵ Έγγραφο 12004/17 του Συμβουλίου, της 30ής Ιανουαρίου 2017.

⁶ Έγγραφο 12004/1/17 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2017.

⁷ Η δήλωση του Ρότερνταμ στο περιθώριο της διάσκεψης «Cross Border by Default», η οποία διοργανώθηκε από την ολλανδική εθνική υπηρεσία δεδομένων ταυτότητας στις 11-12 Απριλίου 2016, έδωσε ιδιαίτερη σημασία στην αξία της ανταλλαγής πρακτικών στον τομέα των δημοτολογίων.

⁸ Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας.

⁹ Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη.

¹⁰ ORIGINS: «Συστάσεις για αξιόπιστα έγγραφα βάσης που αποκαθιστούν την εμπιστοσύνη στο ηλεκτρονικό διαβατήριο» και «Αναβάθμιση της ασφάλειας των συνόρων».

¹¹ ARIES: «Οικοσύστημα αξιόπιστης ευρωπαϊκής ταυτότητας».

Σο εγχειρίδιο της Ευρωπόλ σχετικά με τα έγγραφα «βάσης» καταγράφονται τα έγγραφα «βάσης» των κρατών μελών, περιγράφονται συνοπτικά οι σχετικές διαδικασίες έκδοσης και περιλαμβάνεται κατάλογος των εθνικών σημείων επαφής. Το εγχειρίδιο θα πρέπει να επιτρέπει στις αρχές έκδοσης παραστατικών τον καλύτερο εντοπισμό πλαστών εγγράφων. Το εγχειρίδιο δεν έχει οριστικοποιηθεί ακόμη, αλλά μια προσωρινή έκδοση είναι προσβάσιμη ηλεκτρονικά στο σύστημα FADO¹² και μέσω της πλατφόρμας της Ευρωπόλ για εμπειρογνώμονες σε θέματα επιβολής του νόμου. Από κοινού, αυτές οι δύο πλατφόρμες απευθύνονται σε μία ευρύτερη κοινότητα που περιλαμβάνει υπηρεσίες επιβολής του νόμου και ορισμένες αρχές έκδοσης όπως το προξενικό προσωπικό ή τις αρχές έκδοσης διαβατηρίων και τις αρχές μετανάστευσης.

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/1191, της 6ης Ιουλίου 2016, για την προώθηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών μέσω της απλούστευσης των απαιτήσεων για την υποβολή ορισμένων δημόσιων εγγράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα αρχίσει να ισχύει στις 16 Φεβρουαρίου 2019. Δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, τα δημόσια έγγραφα, όπως τα πιστοποιητικά γεννήσεως, που εκδίδονται σε ένα κράτος μέλος και υποβάλλονται στις αρχές άλλου κράτους μέλους θα εξαιρούνται από τη σφραγίδα επισημείωσης (apostille). Ο κανονισμός θα ενισχύσει την καταπολέμηση των πλαστών και παραποιημένων δημοσίων εγγράφων, επιτρέποντας στις αρχές του κράτους μέλους υποδοχής, εάν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με τη γνησιότητα του δημοσίου εγγράφου που τους υποβάλλεται, να συμβουλευθούν την αρχή έκδοσης μέσω του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά.

Όσον αφορά τις δραστηριότητες **Έρευνας & Ανάπτυξης** για τα έγγραφα «βάσης» και την επαλήθευση της γνησιότητας των εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων των κινητών τεχνολογιών, η Επιτροπή χρηματοδότησε τρία κύρια έργα στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» για Ασφαλείς κοινωνίες: ORIGINS, που ολοκληρώθηκε στα μέσα του 2017, FIDELITY¹³ που ολοκληρώθηκε το 2015 και ARIES που δρομολογήθηκε το 2016. Αυτά τα ερευνητικά έργα καλύπτουν πτυχές που σχετίζονται με την καταπολέμηση της απάτης ταυτότητας, την προστασία των υφισταμένων ταυτοτήτων, το morphing (μεταμόρφωση) εικόνας¹⁴ και την υπεξαίρεση δακτυλικών αποτυπωμάτων (fingerprint spoofing). Στις δραστηριότητες παρακολούθησης περιλαμβάνονται η συνέχιση του έργου ORIGINS μέσω της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN) WG19¹⁵ για την τυποποίηση των εγγράφων «βάσης»: μια κοινοπραξία για ερευνητικό πρόγραμμα μεταμόρφωσης εικόνας: το έργο SIRIUS¹⁶ που αποσκοπεί στην αποτύπωση τυποποιημένων δεδομένων αναφοράς από έγγραφα και το ENLETS Mobile¹⁷, που διερευνά τις νέες εξελίξεις και κοινοποιεί τις ορθές πρακτικές των υπαλλήλων επιβολής του νόμου πρώτης γραμμής, όσον αφορά τις λύσεις για κινητές συσκευές.

---

¹² Το FADO είναι η συνοπτική ονομασία για μια τριάδα συστημάτων πληροφοριών και τεχνολογίας: Expert FADO, iFADO (ενδοδίκτυο FADO) και PRADO (Επιγραμμικό δημόσιο μητρώο γνήσιων εγγράφων). Πρόκειται για ευρωπαϊκό σύστημα αρχειοθέτησης εικόνων, που δημιουργήθηκε για να συνδράμει τα κράτη μέλη στη διαχείριση και την αναγνώριση των γνήσιων και των πλαστών εγγράφων. Το υποσύστημα iFADO απευθύνεται στις αρχές επιβολής του νόμου και τις αρχές έκδοσης εγγράφων, ενώ το υποσύστημα PRADO, που διατίθεται μέσω του διαδικτύου, απευθύνεται σε όσους δεν είναι ειδικοί περί τα έγγραφα.

¹³ FIDELITY: «Γρήγορη και αξιόπιστη εξακρίβωση ταυτότητας και έλεγχος μέσω ηλεκτρονικών διαβατηρίων που αναβαθμίζουν την ιδιωτικότητα του ταξιδιώτη».

¹⁴ Μεταμόρφωση εικόνας είναι μία τεχνική επεξεργασίας εικόνας που χρησιμοποιείται για την παραγωγή τεχνητού βιομετρικού δείγματος (δηλαδή μεταμορφωμένη εικόνα) που μοιάζει με τα βιομετρικά στοιχεία δύο ή περισσότερων φυσικών προσώπων...

¹⁵ Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης - ομάδα εργασίας αριθ. 19 σχετικά με τα αναγνώσιμα από μηχάνημα ταξιδιωτικά έγγραφα (CEN TC224/WG19).

¹⁶ SIRIUS: Σύστημα αρωγής χρήστη για την υποστήριξη αναφοράς και ελέγχου ασφαλών εγγράφων ταυτότητας.

¹⁷ Η ENLETS Mobile είναι υποομάδα του Ευρωπαϊκού Δικτύου Υπηρεσιών Τεχνολογιών Επιβολής του Νόμου (ENLETS), το οποίο υπάγεται στην ομάδα εργασίας «Επιβολή του νόμου» (LEWP) στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

III. ΕΚΔΟΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Η έκδοση εγγράφων αφορά διαδικασίες και πρωτόκολλα για την έκδοση εγγράφου για τους νόμιμους κατόχους, καθώς και ελέγχους για την πρόληψη κλοπής, αλλοίωσης και απώλειας εγγράφων κατά τη διαδικασία έκδοσης.

Η έκδοση εγγράφων εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Συνεχίζονται οι εργασίες για την κατάρτιση **οδηγού βέλτιστων πρακτικών για την ορθή εγγραφή των βιομετρικών αναγνωριστικών στοιχείων**, ο οποίος διερευνά τη λήψη βιομετρικών δεδομένων προσώπου και δακτυλικών αποτυπωμάτων και τονίζει τη σημασία της εγγραφής ζωντανών εικόνων προσώπου για την αποτελεσματική καταπολέμηση της υποκλοπής ταυτότητας μέσω μεταμόρφωσης εικόνας. Εξετάζονται επίσης η ποιότητα των βιομετρικών δεδομένων και επισημαίνονται πρακτικές προκλήσεις και διδάγματα που αντλήθηκαν¹⁸. Το έργο αυτό υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN), η οποία θα καθιερώσει ένα τεχνικό πρότυπο για τη λήψη των βιομετρικών στοιχείων μαζί με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών στο πλαίσιο της επιτροπής του άρθρου 6¹⁹. Από την πλευρά του, ο eu-LISA²⁰ άρχισε να αναπτύσσει κοινούς δείκτες ποιότητας δεδομένων, καθώς και ελάχιστα πρότυπα ποιότητας για την ορθή λήψη των βιομετρικών δεδομένων που αποθηκεύονται σε βάσεις δεδομένων της ΕΕ.

Όσον αφορά **βέλτιστες πρακτικές για τις διαδικασίες έκδοσης εγγράφων και την εφαρμογή των συμπερασμάτων του Συμβουλίου που εγκρίθηκαν το 2005**²¹ σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για την ασφάλεια των διαδικασιών έκδοσης, η βουλγαρική Προεδρία κατάρτισε ερωτηματολόγιο²² σχετικά με τις διεργασίες έκδοσης, από το οποίο προέκυψε ότι όλα τα κράτη μέλη συμμορφώνονται σε γενικές γραμμές με τα πρότυπα αυτά.

Στο πλαίσιο της υποομάδας για τις θεωρήσεις και την άδεια διαμονής της επιτροπής του άρθρου 6, οι τεχνικές συζητήσεις κατέληξαν σε συμφωνία σχετικά με την **απόδοση ενιαίου αριθμού σε όλα τα προϊόντα εγγράφων** πριν αυτά φύγουν από τις εγκαταστάσεις παραγωγής. Η διαδικασία αυτή θα καταστήσει δυνατή την εισαγωγή ανιχνεύσιμων περιγραφέων απολεσθέντων/κλαπέντων εγγράφων στα σχετικά συστήματα και θα περιορίσει τις κλοπές ασυμπλήρωτων εγγράφων εν γένει.

IV. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Ως παραγωγή εγγράφων νοείται ο σχεδιασμός και η παραγωγή ασφαλών, τυποποιημένων και παγκοσμίως διαλειτουργικών εγγράφων. Τα πρότυπα παγκοσμίως διαλειτουργικών εγγράφων διέπονται από τον ΔΟΠΑ, ο οποίος ορίζει τις προδιαγραφές για τα (ηλεκτρονικά) μηχανικώς αναγνώσιμα ταξιδιωτικά έγγραφα (MRTD και eMRTD).

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τον καθορισμό των προτύπων ασφαλείας και των βιομετρικών στοιχείων για τα ταξιδιωτικά έγγραφα που εκδίδονται για τους πολίτες της ΕΕ και υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν στο έδαφος των κρατών μελών. Ένα σημαντικό επίτευγμα στον τομέα αυτό

¹⁸ Τεχνική έκθεση του JRC, Αυτόματη αναγνώριση δακτυλοσκόπησης: από τα παιδιά έως τους ηλικιωμένους, γήρανση και οι επιπτώσεις της ηλικίας, EUR 29265 EN, 2018, ISBN 978-92-79-87179-5, έγγραφο 10.2760/809183.

¹⁹ Η επιτροπή που συστάθηκε με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1683/95 για την καθιέρωση θεώρησης ενιαίου τύπου.

²⁰ Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA).

²¹ Συμπεράσματα των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, που αφορούν τα κοινά ελάχιστα πρότυπα ασφαλείας για τα εθνικά δελτία ταυτότητας των κρατών μελών (1-2 Δεκεμβρίου 2005).

²² Έγγραφο του Συμβουλίου 9231/18 της 31ης Μαΐου 2018.

αφορά την έγκριση, το 2017, των **προτάσεων της Επιτροπής για την καθιέρωση ασφαλέστερων θεωρήσεων**²³ και **αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους υπηκόους τρίτων χωρών**²⁴. Η Επιτροπή εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση σχετικά με τεχνικές προδιαγραφές για τη θεώρηση ενιαίου τύπου²⁵, ενώ η αντίστοιχη απόφαση για τις άδειες διαμονής έχει προγραμματιστεί για το τέλος του 2018.

Εξίσου σημαντική ήταν η εκ νέου παροχή τεχνικής υποστήριξης από το ΚΚΕρ, ώστε **να επαληθευτεί η ορθή εφαρμογή, από τα κράτη μέλη, των φυσικών και ηλεκτρονικών χαρακτηριστικών, όπως απαιτείται από τη νομοθεσία της ΕΕ για τα διαβατήρια, τις άδειες διαμονής και τις θεωρήσεις ενιαίου τύπου**. Η πλήρης δοκιμή αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά το πρώτο τρίμηνο του 2019, ενώ η ενδιάμεση έκθεση, που παραδόθηκε τον Απρίλιο, έδειξε ότι η πρόοδος ήταν ικανοποιητική. Μόλις ολοκληρωθεί η φάση των δοκιμών, η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη λήψης περαιτέρω μέτρων σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τα πρότυπα που έχουν οριστεί. Η Επιτροπή διοργάνωσε επίσης μια εκδήλωση για τη δοκιμή διαλειτουργικότητας των ηλεκτρονικών διαβατηρίων και των αδειών διαμονής, τον Σεπτέμβριο του 2017, στις εγκαταστάσεις του ΚΚΕρ. Στην εκδήλωση αυτή αξιολογήθηκε επιτυχώς η συμμόρφωση των ταξιδιωτικών εγγράφων με τα πρότυπα παγκόσμιας διαλειτουργικότητας στα κράτη μέλη, καθώς και σε ορισμένα άλλα συμβαλλόμενα κράτη του ΔΟΠΑ.

Η Επιτροπή ενέκρινε, στις 17 Απριλίου 2018, νομοθετική πρωτοβουλία για την **ενίσχυση της ασφάλειας των δελτίων ταυτότητας των πολιτών της Ένωσης και των εγγράφων διαμονής που εκδίδονται για πολίτες της Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους που ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας**²⁶. Η πρόταση αυτή στόχο έχει να διευκολύνει την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών και να βελτιώσει το εν γένει επίπεδο ασφάλειας των εν λόγω εγγράφων. Η Επιτροπή πρότεινε ελάχιστα πρότυπα ασφαλείας εγγράφων για τα δελτία ταυτότητας, ελάχιστες πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σχετικά με τα έγγραφα διαμονής που εκδίδονται για τους μετακινούμενους πολίτες της ΕΕ και πλήρη εναρμόνιση των δελτίων διαμονής που χορηγούνται σε μέλη οικογένειας πολιτών της ΕΕ. Η πρόταση προβλέπει την ταχεία σταδιακή κατάργηση των δελτίων που δεν συμμορφώνονται με τα προτεινόμενα πρότυπα, προκειμένου να επιτευχθεί ταχεία πρόοδος όσον αφορά τη συνολική ασφάλεια των εγγράφων. Η πρόταση συζητείται επί του παρόντος από τους συννομοθέτες με στόχο να εκδοθεί κατά την τρέχουσα νομοθετική περίοδο.

Επιπλέον, στην έκθεση του 2017 για την ιθαγένεια της ΕΕ, η Επιτροπή ανέλαβε τη δέσμευση να εξετάσει τις δυνατότητες **εκσυγχρονισμού των κανόνων σχετικά με τα προσωρινά ταξιδιωτικά έγγραφα (ΠΤΕ)**, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών ασφαλείας του κοινού μορφότυπου της ΕΕ²⁷. Στις 31 Μαΐου 2018 η Επιτροπή ενέκρινε νομοθετική πρόταση που καθιερώνει νέους κανόνες για ΠΤΕ της ΕΕ με αυξημένα χαρακτηριστικά ασφαλείας²⁸, η οποία είναι υπό συζήτηση από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο.

---

²³ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1370 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1683/95 του Συμβουλίου για την καθιέρωση θεώρησης ενιαίου τύπου.

²⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1954 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2017, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1030/2002 του Συμβουλίου για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους υπηκόους τρίτων χωρών.

²⁵ Εκτελεστική απόφαση C (2018) 674 της Επιτροπής, της 12ης Φεβρουαρίου 2018, όσον αφορά περαιτέρω τεχνικές προδιαγραφές για τη θεώρηση ενιαίου τύπου και την κατάργηση της απόφασης C(2010) 3191 της Επιτροπής, της 27ης Ιανουαρίου 2010.

²⁶ COM(2018) 212 final.

²⁷ Απόφαση 96/409/ΚΕΠΠΑ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, που συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 1996, για τη θέσπιση του προσωρινού ταξιδιωτικού εγγράφου.

²⁸ COM (2018) 358 final — Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση ευρωπαϊκού προσωρινού ταξιδιωτικού εγγράφου της ΕΕ και για την κατάργηση της απόφασης 96/409/ΚΕΠΠΑ.

Η Επιτροπή εξέτασε το ζήτημα της μη καταχώρισης των αδειών τοπικής διασυνοριακής κυκλοφορίας (ΤΔΚ) στο σύστημα ETIAS²⁹ και αξιολόγησε τον κίνδυνο ασφαλείας. Το συμπέρασμα ήταν ότι δεν είναι ανάγκη να τροποποιηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1931/2006 διότι προβλέπει ήδη ότι τα χαρακτηριστικά ασφαλείας των αδειών ΤΔΚ πρέπει να ευθυγραμμίζονται αυτόματα με κάθε αναβάθμιση αδειών διαμονής για τους υπηκόους τρίτων χωρών όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1030/2002. Από την άποψη αυτή, πρέπει να σημειωθεί ότι τα χαρακτηριστικά ασφαλείας των αδειών διαμονής για υπηκόους τρίτων χωρών έχουν αναβαθμιστεί πρόσφατα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1954.

V. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Ο έλεγχος των εγγράφων αφορά διαδικασίες που αποσκοπούν στην αποτελεσματική και ασφαλή ανάγνωση και επαλήθευση των ταξιδιωτικών εγγράφων. Καλύπτει επίσης τις διαδικασίες που επιτρέπουν την έγκαιρη, ασφαλή και αξιόπιστη σύνδεση των εγγράφων και των κατόχων τους με τα διαθέσιμα και συναφή δεδομένα κατά τις επιθεωρήσεις. Επίσης, περιλαμβάνει μηχανισμούς κατάρτισης και αξιολόγησης δεδομένων που επιτρέπουν την ορθή χρήση των συστημάτων (συσκευές ανάγνωσης εγγράφων, βάσεις δεδομένων, εξοπλισμός κ.λπ.) και βοηθούν στη διαδικασία της λήψης τεκμηριωμένων αποφάσεων.

Ένα σημαντικό βήμα προόδου στον τομέα αυτόν ήταν η πρόταση της Επιτροπής **για τη νέα νομική βάση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS)**, που εγκρίθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 2016, η οποία προβλέπει ενίσχυση των λειτουργιών του, π.χ. να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να εισάγουν παραποιημένα ταξιδιωτικά έγγραφα στο σύστημα, και προτείνει να καταστεί η εφαρμογή της λειτουργίας των δακτυλικών αποτυπωμάτων υποχρεωτική αν η ταυτότητα του προσώπου δεν μπορεί να εξακριβωθεί με άλλον τρόπο. Έχει επιτευχθεί πολιτική συμφωνία και η έκδοση έχει προγραμματιστεί για το τέλος του 2018. Εν τω μεταξύ, ο eu-LISA και τα κράτη μέλη δρομολόγησαν επιτυχώς, στις 5 Μαρτίου 2018, **το ηλεκτρονικό σύστημα πληροφοριών κατά της απάτης (AFIS)**, που καθιστά δυνατή τη λειτουργία αναζήτησης δακτυλικών αποτυπωμάτων σε κεντρικό επίπεδο στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS). Το AFIS του SIS είναι η πρώτη κεντρική πανευρωπαϊκή βάση δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων σε ποινικές υποθέσεις και αποτελεί σημαντικό ορόσημο για την ευρωπαϊκή ασφάλεια, επιτρέπει δε τον εντοπισμό των εγκληματιών που χρησιμοποιούν πολλαπλές ή πλαστές ταυτότητες. Επτά κράτη μέλη υλοποίησαν την απευθείας αναζήτηση δακτυλικών αποτυπωμάτων στο SIS, η οποία αναμένεται να επεκταθεί σε 20 σχεδόν κράτη μέλη μέχρι τα τέλη του 2018. Επίσης, ο eu-LISA παρουσίασε μελέτη σκοπιμότητας για τη δυνατότητα διασταύρωσης βιομετρικών στοιχείων μεταξύ όλων των συστημάτων ΤΠ που θα ληφθεί υπόψη για τις μελλοντικές εξελίξεις των συστημάτων.

Στην επιτροπή SIS-VIS ολοκληρώθηκαν οι συζητήσεις για τους τρόπους επιβολής της **κατάσχεσης εγγράφων που έχουν κλαπεί, υπεξαιρεθεί, απολεσθεί ή ακυρωθεί**. Η Επιτροπή επικαιροποίησε τον «Κατάλογο συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών για τη χρήση του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν» ορίζοντας, ως κατευθυντήριες γραμμές, σύνολο ενδεικτικών κριτηρίων σε σχέση με την κατάσχεση εγγράφων, με στόχο τη μεγαλύτερη εναρμόνιση μεταξύ κρατών μελών.

Όσον αφορά τη **συστηματική τροφοδότηση των βάσεων δεδομένων της Interpol με δεδομένα για τα κλαπέντα και απολεσθέντα ταξιδιωτικά έγγραφα (SLTD)** που έχουν εκδοθεί από τρίτες χώρες, όταν οι ίδιες εν λόγω χώρες δεν είναι σε θέση να το πράξουν, η Επιτροπή χρηματοδοτεί έργα³⁰, τα οποία θα περιλαμβάνουν στήριξη για την εγκατάσταση εργαλείων της Interpol

²⁹ Ευρωπαϊκό σύστημα πληροφοριών και άδειας ταξιδιού

³⁰ Έργο SHARAKA.

(συμπεριλαμβανομένων των SLTD) σε ορισμένες χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής. Αυτή η εν εξελίξει διαδικασία θα βελτιώσει την ικανότητα των τρίτων χωρών να εισάγουν οι ίδιες δεδομένα για SLTD.

Επιπλέον, από τις 7 Απριλίου 2017, **διενεργούνται συστηματικοί έλεγχοι στις οικείες βάσεις δεδομένων** για όλους τους ταξιδιώτες που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα. Σε αυτές τις βάσεις δεδομένων, η αναζήτηση στις οποίες είναι υποχρεωτική, περιλαμβάνονται τα SLTD του SIS και της Interpol. Έτσι, σε συνδυασμό με τις εργασίες της Επιτροπής για την ενίσχυση των πληροφοριών που τροφοδοτούν τα δεδομένα SLTD, το SIS και άλλες βάσεις δεδομένων εγγράφων, θα αυξηθεί η ασφάλεια των εγγράφων.

Στα προαναφερθέντα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 27ης Μαρτίου 2017, τονίστηκε επίσης η ανάγκη ταχύτερης υλοποίησης της **ανταλλαγής πιστοποιητικών για τον έλεγχο των δακτυλικών αποτυπωμάτων** μέσω των Ενιαίων Σημείων Επαφής (ΕΣΕ) και της γνησιότητας των δεδομένων του μικροκυκλώματος με χρήση γενικού καταλόγου.

Όσον αφορά τον **κατάλογο των πιστοποιητικών τα οποία απαιτούνται για την ηλεκτρονική ταυτοποίηση των ταξιδιωτικών εγγράφων**, η Επιτροπή δημοσίευσε στις 20 Δεκεμβρίου 2016 την πρώτη δοκιμή Σένγκεν με χρήση **γενικού καταλόγου** και ξεκίνησε μια πιλοτική δοκιμή ελέγχου των συνόρων με τη Νορβηγία και την Πορτογαλία κατά το πρώτο εξάμηνο του 2017. Συνεχίζονται επίσης οι εργασίες όσον αφορά τις επαφές με τρίτες χώρες για τη λήψη των πιστοποιητικών διαβατηρίου τους. Η Επιτροπή άρχισε τις εργασίες για τη δημιουργία και την επικαιροποίηση επίσημου γενικού καταλόγου, με την υπογραφή του κλειδιού της άδειας διαμονής ΕΕ «πιστοποιητικών των εθνικών αρχών πιστοποίησης» (CSCA), για τον οποίο έχει δοθεί έγκριση. Η Επιτροπή εξετάζει κατά πόσον είναι αναγκαίο ένα νομικό μέσο που θα διέπει την «πολιτική γενικού καταλόγου», βάσει του οποίου θα προσδιορίζεται πότε θα μπορεί να προστίθεται πιστοποιητικό τρίτης χώρας στον κατάλογο.

Όσον αφορά τη **χρήση βιομετρικών εφαρμογών για την ασφάλεια των εγγράφων και την ανταλλαγή των πιστοποιητικών**, τα ενιαία σημεία επαφής (SPOC) των κρατών μελών παρέχουν τη δυνατότητα αυτοματοποιημένης διμερούς ασφαλούς ανταλλαγής των πιστοποιητικών που απαιτούνται για την ανάγνωση των δακτυλικών αποτυπωμάτων στα ταξιδιωτικά έγγραφα. Η πρόοδος της μετάβασης από τη δοκιμή στην πλήρη λειτουργία των SPOC στα κράτη μέλη παρακολουθείται από την Επιτροπή σε μηνιαία βάση. Σήμερα δέκα κράτη μέλη και συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν είναι πλήρως σε θέση να ανταλλάσσουν πιστοποιητικά και να ελέγχουν τα δακτυλικά αποτυπώματα σε επιχειρησιακά συστήματα σε έγγραφα πολιτών, ενώ 21 χώρες είναι ακόμη σε στάδιο δοκιμής. Η Επιτροπή ζητά από τα κράτη μέλη να εργαστούν εντατικά προκειμένου να καταστήσουν την ανταλλαγή ζωντανών πιστοποιητικών επιχειρησιακή το συντομότερο δυνατόν.

Όσον αφορά το μέτρο **για την καλύτερη πρόσβαση στα σχετικά συστήματα πληροφοριών**, με την αιτιολογική σκέψη 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/458 για την τροποποίηση του κώδικα συνόρων του Σένγκεν ζητείται από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι συνοριοφύλακες έχουν πρόσβαση στις σχετικές βάσεις δεδομένων στα σημεία διέλευσης των συνόρων. Επιπλέον, το άρθρο 40 παράγραφος 8 του κανονισμού για τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής ορίζει ότι το κράτος μέλος υποδοχής εξουσιοδοτεί τα μέλη των ομάδων του Οργανισμού να συμβουλευονται ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των επιχειρησιακών σκοπών που ορίζονται στο επιχειρησιακό σχέδιο σχετικά με τους συνοριακούς ελέγχους, την επιτήρηση και την επιστροφή. Ομοίως, οι νομοθετικές προτάσεις για την τροποποίηση του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις³¹ και οι κανονισμοί SIS για τον έλεγχο των συνόρων και για την αστυνομική συνεργασία, που είναι υπό συζήτηση, περιλαμβάνουν διατάξεις για τη χορήγηση

³¹ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 767/2008, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009, του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2226, του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399, του κανονισμού XX/2018 [κανονισμός για τη διαλειτουργικότητα] και της απόφασης 2004/512/ΕΚ, και για την κατάργηση της απόφασης 2008/633/ΔΕΥ του Συμβουλίου

πρόσβασης στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής. Επιπλέον, από επιχειρησιακή άποψη, η Επιτροπή περιέλαβε στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας — Αστυνομία για το 2017: απευθείας ανάθεση στην Interpol ώστε να αναπτύξει την τεχνολογία της σε επιλεγμένο αριθμό κρατών μελών προκειμένου να αυξήσουν τη χρήση της βάσης δεδομένων SLTD και άλλων βάσεων δεδομένων της Interpol, καθώς και μια πρόσκληση υποβολής προτάσεων που θα περιορίζεται στα κράτη μέλη με αντικείμενο την αύξηση της χρήσης της βάσης δεδομένων SLTD και άλλων βάσεων δεδομένων της Interpol στα σημεία διέλευσης των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ.

Η σύνταξη της τεχνικής έκθεσης σχετικά με τα πρότυπα για τα συστήματα ελέγχου είναι σε εξέλιξη. Προς υποστήριξη της δραστηριότητας αυτής, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής αναπτύσσει μεθοδολογία για τη δοκιμή και την αξιολόγηση της επίδοσης των συστημάτων ελέγχου των εγγράφων. Το έργο ξεκίνησε στα μέσα Απριλίου 2018 και περιλαμβάνει επιχειρησιακές δοκιμές σε σχέση με τα συστήματα ελέγχου των εγγράφων σε πραγματικές περιπτώσεις συνοριακού ελέγχου κατά το τρίτο τρίμηνο του 2018. Η τελική έκθεση προβλέπεται έως τα τέλη του 2018. Τα αποτελέσματα της μεθοδολογίας αξιολόγησης των επιδόσεων για τη δραστηριότητα συστημάτων ελέγχου των εγγράφων θα τροφοδοτήσουν την τεχνική έκθεση σχετικά με τα συστήματα ελέγχου της τεχνικής υποομάδας της επιτροπής του άρθρου 6. Η πρόοδος θα εξαρτηθεί ιδιαίτερα από το αποτέλεσμα της προαναφερθείσας δραστηριότητας αξιολόγησης των επιδόσεων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και από τη συνεργασία των κρατών μελών.

Βασικό επίτευγμα είναι η ενισχυμένη επιχειρησιακή υποστήριξη που παρέχεται από το **Κέντρο Αριστείας για την καταπολέμηση της απάτης περί τα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής**, που δρομολογήθηκε τον Φεβρουάριο του 2018. Το Κέντρο αυτό χρησιμοποιεί το προσωπικό του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής σε επιτόπιες επιχειρήσεις στα εξωτερικά σύνορα, συμβάλλει στην **ανταλλαγή πληροφοριών για την απάτη περί τα έγγραφα** και προγραμματίζει τη σύσταση **Γραφείου Πλαστογραφίας** για την παροχή μόνιμης τεχνικής και επιχειρησιακής υποστήριξης κατά τον έλεγχο εγγράφων. Το Κέντρο διαχειρίζεται επίσης την **ομάδα εμπειρογνομόνων για τον έλεγχο εγγράφων**, που αποσκοπεί στον συντονισμό της συνολικής στήριξης προς τα κράτη μέλη για τον εντοπισμό της απάτης περί τα έγγραφα, συνεργάζεται δε στενά με την **οριζόντια ομάδα εμπειρογνομόνων για την απάτη περί τα έγγραφα** που συστάθηκε στο πλαίσιο του κύκλου πολιτικής της ΕΕ για την περίοδο 2018-2021³², με στόχο την παρακάλυψη των δικτύων των εγκληματικών οργανώσεων εμπορίας πλαστών και παραποιημένων εγγράφων. Το Κέντρο βρίσκεται στο τελικό στάδιο εκπόνησης μιας νέας πρότασης για τυποποιημένο μορφότυπο καταχωρίσεων³³ που έχει προγραμματιστεί για τα τέλη του 2018.

Επιπλέον, όσον αφορά τη **βελτίωση της συλλογής στοιχείων για την απάτη περί τα έγγραφα**, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής διαχειρίζεται το δίκτυο ανάλυσης κινδύνου παραποίησης εγγράφων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EDF-RAN) και συγκεντρώνει πληροφορίες για τις περιπτώσεις απάτης περί τα έγγραφα και πλαστοπροσωπίας που εντοπίζονται στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και κατά τις μετακινήσεις εντός ΕΕ/Σένγκεν. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής εκπονεί επίσης και επικαιροποιεί εκδόσεις επί ειδικών θεμάτων σχετικά με τα έγγραφα και την απάτη. Μελλοντικά, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής θα βελτιώσει την ποιότητα των δεδομένων και θα διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της συλλογής δεδομένων του EDF-RAN, περιλαμβάνοντας π.χ. σε αυτό πλαστά και παραποιημένα έγγραφα που προσκομίζονται κατά την αίτηση θεώρησης, καθώς και αρνήσεις πριν από την επιβίβαση.

³² Κύκλος πολιτικής της ΕΕ για το οργανωμένο και το σοβαρό διεθνές έγκλημα / Ευρωπαϊκή Πολυκλαδική Πλατφόρμα κατά των Εγκληματικών Απειλών» (EMPACT) κατά την περίοδο 2018-2021.

³³ Η προηγούμενη αναφορά είναι: έγγραφο 5606/11 της 27ης Ιανουαρίου 2011 — «Πρόταση για τη δημιουργία ενός τυποποιημένου μορφότυπου για εθνικές καταχωρίσεις πλαστών εγγράφων ταυτότητας και ταξιδιού για εθνική χρήση και για διανομή σε τρίτες χώρες».

Όσον αφορά τα **νέα φαινόμενα απάτης περί τα έγγραφα** ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής έθιξε το ζήτημα της **μεταμόρφωσης εικόνας** σε επιμόρφωση εκπαιδευτών του 2017 με θέμα «αξιολόγηση τρωτότητας και δοκιμές για τα αυτοματοποιημένα συστήματα ελέγχου των συνόρων» και στο εγχειρίδιο του 2017 για τα χαρακτηριστικά κινδύνου των απατεώνων. Ο Οργανισμός εξακολουθεί να εργάζεται για τη βελτίωση των εργαλείων κατάρτισης και ευαισθητοποίησης.

Όσον αφορά την **προώθηση των δραστηριοτήτων κατάρτισης σε νέους τομείς απάτης περί τα έγγραφα, ο Οργανισμός**, σε συνεργασία με την Ακαδημία Eindhoven—ID Centre, ανέπτυξε ένα πιλοτικό κύκλο μαθημάτων εμπειρογνομosύνης σε θέματα ταυτότητας, ο οποίος περιλαμβάνει αναφορά στη διαχείριση ταυτότητας, στην τεχνολογία ολοκληρωμένων κυκλωμάτων στη βιομετρία και στα μέσα εντοπισμού της ψηφιακής απάτης. Μια δεύτερη έκδοση προγραμματίζεται για το 2018. Ομοίως, ο Οργανισμός Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής σχεδιάζει ειδική ενότητα για τα έγγραφα «βάσης» και επικαιροποιεί τα προγράμματα κατάρτισης που διαθέτει, καλύπτοντας φάσμα από εξειδικευμένη κατάρτιση έως εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης, όπως «περιοδούμενες επιδείξεις», βοήθεια προς τρίτες χώρες, διαδικτυακά σεμινάρια και συνεδρίες κατάρτισης για προξενικούς υπαλλήλους. Στον εν λόγω τομέα, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τον Οργανισμό, διοργάνωσε σειρά έξι εργαστηρίων σε βασικές τοποθεσίες εκτός ΕΕ³⁴ που απσκοπούν στην παροχή βοήθειας σε προξενικούς υπαλλήλους της ΕΕ όσον αφορά την ανίχνευση πλαστών εγγράφων που υποβάλλονται για τις αιτήσεις θεώρησης. Ο δε **CEPOL**³⁵ παρέχει κατάρτιση, διαδικτυακά σεμινάρια και προγράμματα ανταλλαγών υπαλλήλων σχετικά με περιπτώσεις απάτης περί τα έγγραφα.

Σε ό,τι αφορά τους διεθνείς ενδιαφερόμενους φορείς, συνεχίζονται οι συζητήσεις μεταξύ του Διεθνούς Κέντρου για την Ανάπτυξη Μεταναστευτικής Πολιτικής, τις Κάτω Χώρες και την Επιτροπή σχετικά με πιθανή χρήση του νέου μηχανισμού εταιρικής σχέσης κινητικότητας για την αντιμετώπιση της λαθραίας διακίνησης μέσω αέρος, για την οποία οι πληροφορίες είναι ελλιπείς, και, ενδεχομένως, για τη στήριξη της στοχευμένης κατάρτισης σχετικά με την απάτη περί τα έγγραφα σε αεροδρόμια υψηλού κινδύνου.

Όσον αφορά την **αξιολόγηση της σκοπιμότητας μιας πρότασης για την τροποποίηση ή την αναθεώρηση της οδηγίας για την ευθύνη των μεταφορέων**³⁶, προκειμένου να συμπεριληφθούν απαιτήσεις κατάρτισης, δεν υπάρχουν σχέδια τροποποίησης της εν λόγω οδηγίας στο εγγύς μέλλον. Απαιτείται περαιτέρω συζήτηση για να διαπιστωθεί μήπως τα προγράμματα κατάρτισης για τους μεταφορείς μπορούν να προωθηθούν με άλλα μέσα.

Όσον αφορά τη **βελτίωση της χρήσης του Επιγραμμικού Μητρώου Γνήσιων και Πλαστών Εγγράφων (FADO)** και σε συνέχεια των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 27ης Μαρτίου 2017, η Επιτροπή πρότεινε να αναλάβει και να διαχειρίζεται ο Οργανισμός Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής το σύστημα FADO³⁷.

Δεδομένου ότι η πλατφόρμα FADO/PRADO είναι προσβάσιμη σε όσους δεν είναι ειδικοί περί τα έγγραφα, οι συζητήσεις σχετικά με το μέλλον του FADO πρέπει να περιλαμβάνουν και μέτρα για τη **βελτίωση της διαθεσιμότητας των πληροφοριών σχετικά με νέα και πλαστά έγγραφα σε όσους δεν είναι ειδικοί περί τα έγγραφα**. Η πρόσβαση όσων δεν είναι ειδικοί περί τα έγγραφα στις πληροφορίες αυτού του είδους διερευνάται επίσης στο πλαίσιο των έργων E&A, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με την τεχνολογία κινητών επικοινωνιών.

³⁴ Μόσχα (Νοέμβριος 2017), Νέο Δελχί, (Ιανουάριος 2018), Ναϊρόμπι (Φεβρουάριος 2018), Ισλαμαμπάντ (Μάρτιος 2018), Πεκίνο (Μάιος 2018), Αμπού Ντάμπι (Ιούνιος 2018).

³⁵ Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου

³⁶ Οδηγία 2001/51/EK του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2001, για τη συμπλήρωση των διατάξεων του άρθρου 26 της Σύμβασης εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985.

³⁷ COM (2018) 631 final, της 12ης Σεπτεμβρίου 2018.

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το σχέδιο δράσης έχει βελτιώσει την επικοινωνιακή προβολή του θέματος της ασφάλειας των ταξιδιωτικών εγγράφων και των υποκείμενων δομών διαχείρισης ταυτότητας. Τα κράτη μέλη υποστήριξαν αυτήν τη συνολική προσέγγιση. Πρόοδος σημειώθηκε μεταξύ άλλων όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις πρακτικές περί την ταυτότητα και τη διαδικασία καταχώρισης των βιομετρικών στοιχείων σε εθνικό επίπεδο, τη βελτίωση των χαρακτηριστικών ασφαλείας της θεώρησης και της άδειας διαμονής ενιαίου τύπου, καθώς και την εν εξελίξει συζήτηση για τη βελτίωση της ασφάλειας των δελτίων ταυτότητας. Η ασφαλέστερη διαχείριση των ταξιδιωτικών εγγράφων και η βελτίωση του ελέγχου θα συμβάλουν στην ενίσχυση της προστασίας των συνόρων, της διαχείρισης της μετανάστευσης και στην οικοδόμηση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας.

Καίτοι τα πρότυπα ασφαλείας για τα ταξιδιωτικά έγγραφα, περιλαμβανομένων των βιομετρικών στοιχείων, και οι απαιτήσεις για τους ελέγχους στα σύνορα καθορίζονται σε ενωσιακό επίπεδο, τα κράτη μέλη διατηρούν την πλήρη ευθύνη για τα έγγραφα «βάσης», καθώς και για την παραγωγή και έκδοση των εγγράφων. **Η μετατόπιση της εστίασης, από τα έγγραφα στις διεργασίες προηγούμενου και επόμενου σταδίου, είναι το επόμενο λογικό βήμα.**

Επί συνόλου τριάντα δύο προτεινόμενων μέτρων του σχεδίου δράσης, τα μισά περίπου έχουν ολοκληρωθεί και τα υπόλοιπα, τα οποία εμπίπτουν ως επί το πλείστον στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, είτε είναι μακροπρόθεσμα είτε θα υλοποιηθούν κατά τους προσεχείς μήνες. Η ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών θα πρέπει να συνεχίσει να βοηθά τα κράτη μέλη να εντοπίζουν κενά και να λειτουργεί ως κίνητρο για την εισαγωγή αλλαγών στις εθνικές υποδομές ταυτότητας.

Όλα αυτά αποδεικνύουν την αποτελεσματικότητα του σχεδίου δράσης, αλλά και υποδεικνύουν ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εξασφαλίζουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την **ταχεία υλοποίηση των υπολοίπων μέτρων του σχεδίου δράσης, καθώς και για την προορατική συνεργασία και βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών σε επίπεδο ΕΕ**. Τέλος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιολογούν συνεχώς και να αμφισβητούν τις διαδικασίες που ακολουθούν, αποσκοπώντας στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ασφάλειας σε ολόκληρη την αλυσίδα που αφορά την ταυτότητα.

Ειδικότερα, **η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ταχέως τα μέτρα που περιγράφονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 27ης Μαρτίου και της 18ης Δεκεμβρίου 2017**, ιδίως όσον αφορά τη βελτίωση των μηχανισμών ανταλλαγής πληροφοριών και της διοικητικής συνεργασίας, για την ενίσχυση της αξιοπιστίας των εθνικών διεργασιών που αφορούν τις ταυτότητες· να βελτιώσουν την ασφάλεια των εγγράφων «βάσης» και να εναρμονίσουν τις βέλτιστες πρακτικές στην ΕΕ, με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ιδίως όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί σε διαρκή βάση την πρόοδο που επιτελείται και παραμένει προσηλωμένη στη δέσμευσή της να διευκολύνει τη συζήτηση και τη συνεργασία στον τομέα αυτό.